

Ochrana měkkých cílů

13. 4. 2023

Důležité dokumenty

- Metodika – základy ochrany měkkých cílů
- Bezpečnostní plán měkkého cíle
- Vyhodnocení ohroženosti měkkého cíle
- Metodika koordinace měkkého cíle pro fázi po bezpečnostním incidentu
- Koncepce ochrany měkkých cílů
- Nonstop HOTLINE 800 255 255
- Bezpečnostní standard k ochraně měkkých cílů (ČSN 73 4400 Prevence kriminality - řízení bezpečnosti při plánování, realizaci a užívání škol a školských zařízení).
- Memorandum o spolupráci při zajišťování bezpečnosti židovských institucí
- Centrum proti terorismu a hybridním hrozbám MV
- Strategie České republiky pro boj proti terorismu
- Dotační program na ochranu měkkých cílů

Legislativa

- Neexistuje žádná zvláštní norma řešící specificky ochranu měkkých cílů
- Právní prostředí ochrany měkkých cílů je v současné době v ČR prakticky shodné s právním prostředím platícím pro všechny soukromé fyzické i právnické osoby a další organizace, které mají potřebu se zabezpečit proti závažnému protiprávnímu jednání
- Ochrana měkkých cílů tak probíhá na základě zejména vlastnických či užívacích práv „pána domu“, který obecně rozhoduje o tom, co a jaký režim chování lidí bude platit v jím vlastněné (užívané) nemovitosti či jím pořádané akci.
- Za tím účelem je oprávněn stanovit podmínky pobytu v daném prostoru a při jejich nedodržování dané osoby vykázat z místa, v závažném případě i za využití svépomocného jednání. Zpravidla se jedná o zveřejněné informace jako je například návštěvní řád, bezpečnostní pokyny pořadatele akce a podobně.
- Krajní nouze, nutná obrana, svépomoc atd.

měkký cíl - definice

- místa s vysokou koncentrací osob a nízkou úrovní zabezpečení proti násilným útokům, která jsou pro tuto svou charakteristiku vybírány jako cíl takovýchto útoků, typicky útoků teroristických.
- hard targets, tvrdé cíle, kterými jsou dobře chráněné a střežené objekty útoků (např. některé státní objekty, vojenské objekty, objekty dalších bezpečnostních složek, ale i některé dobře chráněné či střežené nestátní či komerční objekty).
- Dobrovolná opatření nad rámec systému ochrany veřejného pořádku
- Zpravidla spojováno s terorismem

Typy měkkých cílů

- školská zařízení, koleje, menzy, knihovny,
- církevní památky a místa určená k uctívání,
- nákupní centra, tržiště a obchodní komplexy
- kina, divadla, koncertní sály, zábavní centra
- shromáždění, průvody, demonstrace
- bary, kluby, diskotéky, restaurace a hotely
- parky a náměstí
- turistické památky a zajímavosti, muzea, galerie
- sportovní haly a stadiony
- významné dopravní uzly, vlaková a autobusová nádraží, letištní terminály
- nemocnice, polikliniky a další zdravotnická zařízení
- veřejná shromáždění, průvody, poutě - kulturní, sportovní, náboženské a další akce - komunitní centra

Možnosti napadení MC

- MC jako cíl útoku vs. MC jako druhotný cíl
- Organizovaný útok vs. duševně narušený jedinec
- Typy útoků:
 - Útok výbušninou
 - Sebevražedný útok výbušninou
 - Výbušnina v poštovní zásilce
 - Výbušnina v zaparkovaném vozidle
 - Nájezd vozidla s výbušninou se sebevražedným útočníkem
 - Žhářský útok
 - Útok střelnou zbraní
 - Braní rukojmí
 - Napadení chladnou zbraní
 - Napadení měkkého cíle davem
 - Útok nájezdem vozidla

Základní charakteristiky útoku

- nepřesné prvotní vyhodnocení situace
- Nutná reakce bez ohledu na nejasnost situace
- Častá koordinace simultánnost útoků
- Útoky bývají často bombové?
- Útočníci jdou cestou nejmenšího odporu
- Útočníci mívají změněné vnímání reality

Bezpečnostní systém organizace

Tvorba bezpečnostního systému

- bezpečnost organizace je chápána jako **systém**
- tvorba a zajišťování bezpečnosti je **souhrn procesů probíhajících v organizaci**
- **zahrnuje procesy prováděné organizací, které vedou k trvale udržitelné bezpečnosti organizace, jejích produktů a oprávněných zájmů.**

Model PDCA:

- **Plánuj**
 - Ustanovení bezpečnostní politiky organizace, stanovení reálných cílů, určení procesů a postupů v oblasti bezpečnosti tak, aby bylo dosaženo požadovaných výsledků v souladu s celkovou politikou, cíli a možnostmi organizace
- **Dělej**
 - Zavedení a realizace (provozování) procesů a postupů v bezpečnostní oblasti (stanovení organizace, struktury, vyčlenění sil a prostředků, stanovení zásad a způsobu jejich činnosti, stanovení způsobů a forem kontroly a provádění všech těchto činností)
- **Kontroluj**
 - Trvalé monitorování (kontrola) dosaženého stavu a porovnání s cílovými požadavky bezpečnosti
- **Jednej**
 - Přijímání opatření k nápravě a stanovení preventivních opatření založených na výsledcích monitorování a stanovení opatření k trvalému zlepšování bezpečnosti

Bezpečnostní politika organizace

- základní prvek vrcholového vedení organizace pro zajištění bezpečnosti.
- „dokument“ vyjadřující zaměření a aktivní podíl vedení a zainteresovaných zaměstnanců na realizaci bezpečnosti organizace
- musí vycházet z hlavních a specifických rysů organizace a její činnosti, zájmů, struktury, umístění, použitých technologií atd. – **nesmí být odtržena od reality a ekonomických možností !!!**
- zahrnuje rámec pro stanovení cílů bezpečnosti organizace, hlavní zaměření managementu a rámec činností týkajících se bezpečnosti,
- bere v úvahu požadavky týkající se činnosti organizace, zákonné a regulatorní požadavky včetně smluvních,
- vytváří potřebné vazby, strukturu řízení bezpečnosti (organizace) a definuje procesy týkající se bezpečnosti.

Časová osa incidentů a bezpečnostních opatření

- Co udělat před výskytem incidentu
 - Preventivní opatření, která vedou k snížení pravděpodobnosti výskytu útoku, zvýšení rychlosti a intenzity reakce a omezení rozsahu následků a jejich rychlejší zmírnění
 - Nástroje odstrašení, které vedou útočníky k rozhodnutí nezvolit daný cíl
 - Asertivní komunikace vedoucí ke zklidnění situace a deeskalace konfliktu
- Co lze udělat v průběhu incidentu
 - Co nejrychlejší detekce nežádoucí činnosti či narušení chráněných zón pokud možno ještě dříve, než k útoku dojde
 - Okamžitá reakce bezpečnostních pracovníků nebo jiných členů bezpečnostního systému optimálně podle připraveného plánu
- Co udělat ke zmírnění dopadů, když incident proběhl
 - Postup podle připraveného koordinačního plánu pro management a jím definovaných priorit pro každou z fází po incidentu
 - Včasná obnova činnosti organizace

Časová osa incidentů a bezpečnostních opatření

- U některých útoků lze pracovat pouze s fázemi před a po útoku
- Okamžitá a účinná reakce je většinou pouze v silách profesionálních týmů, které jsou ale na místě incidentu zpravidla, když už útok proběhl nebo již nějakou dobu probíhá
- Možnosti vlastního personálu
 - Přivolat pomoc
 - Odklonit okolní provoz
 - Varovat okolí
 - Eliminace útočníka vlastními silami (Run-hide-fight)

Bezpečnostní prvky ochrany MC

- Fyzická bezpečnost
- Elektronické prostředky technické ochrany
- Mechanické prvky
- Volba bezpečnostních opatření
 - Atraktivita cíle
 - Otevřenost pro veřejnost
 - Bezpečnostní personál
 - Množství a koncentrace osob
 - Přítomnost policie
 - Přítomnost médií
 - Symboličnost cíle
 - reálné možnosti jeho zabezpečení
 - Organizační struktura
 - Zdroje a prostředky na bezpečnost
 - Schopnost identifikovat vlastní rizikové situace

evakuace x invakuace x lockdown

- **Evakuace** - rychlý a bezpečný přesun osob, zvířat a nejdůležitějších věcí z objektu nebo místa, které je ohroženo mimořádnou událostí, jako je například požár, výbuch, havárie, povodeň, extrémně špatné povětrnostní podmínky, zemětřesení, hroucení objektu a jiné katastrofy, které ohrožují obyvatelstvo na životech.
- **Invakuace** - inverzní evakuace. Je relevantním řešením pro situace, kdy nebezpečí nehrozí uvnitř objektu (případ pro evakuaci), ale naopak v jeho okolí, a je třeba ukrýt obyvatelstvo uvnitř budovy a zajistit mu po dobu hrozícího nebezpečí odpovídající péči.
- **Lock down** – stav, kdy nebezpečí překročilo práh budovy a je třeba provést preventivní bezpečnostní opatření včetně urychleného přesunu v rámci budovy (vnitřní evakuace)

Útok střelnou zbraní (AMOK)

- **Dodrž základní princip RUN-HIDE-FIGHT**

- **Bezpečnostní personál**

- Okamžitě oznam PČR
 - Vezmi si reflexní vestu, píšálku, RDST a **teleskopický obušek, pepřový sprej!!!**
 - **MEDIC BAG**

- **Situace probíhá venku**

- Zahaj „LOCK DOWN“
 - Separuj lidi od problému nebo problém od lidí
 - Lidi schovat **mimo dveře, okna** – pozor na průstřelnost materiálů
 - Tvořit barikádu a připravit improvizované zbraně
 - Při přímém střetu použij obušek, sprej, sebeobrané techniky nebo běžné předměty (židle, koše..atd)

- **Situace probíhá uvnitř**

- Separuj lidi od problému nebo problém od lidí
 - Snaž se koordinovat lidi do uzavíratelných místností
 - Lidi schovat **mimo dveře, okna** – pozor na průstřelnost materiálů
 - Tvořit barikádu a připravit improvizované zbraně
 - Při přímém střetu použij obušek, sebeobrané techniky nebo běžné předměty (židle, koše..atd)
 - Koordinuj s PČR a ZZS

Útok střelnou zbraní (AMOK)

- **Nebezpečnostní personál**
 - Okamžitě oznam ostraze a PČR
 - Snaž se utéct
 - Pokud možno strhni sebou co nejvíce lidí a schovej se v místnosti
 - Vytvoř barikádu, schovej se za zeď – nikdy nebuď za dveřmi nebo okny!!!
 - Vypni vyzvánění, zhasni!
 - Připrav si improvizované zbraně – židle, stolek, věšák, koš, klávesnice...atd“
 - Pokud je v blízkosti zraněný, zkus mu pomoci
 - Čekej až přijde PČR a zahájí evakuaci
- **Management**
 - Zjisti stav situace a případně rozděl další úkoly
 - Zajisti si zástup
 - Okamžitě vyrozum vedení MG a vedoucího provozu
 - Uzavři i ostatní budovy!!!
 - SMS Brána – rozešli informační krizovou zprávu
 - Vezmi si reflexní vestu a vysílačku a mobil (“VELITEL zásahu“)
 - Spolupracuj s ostrahou IZS
 - Svolej **Krizový štáb – a zahaj koordinační plán**
 - Připrav tiskovou zprávu
 - Sepiš protokol
 - Zajisti obnovení objektu

Doporučené postupy

- Pravidelná školení neodborného personálu (prevence i řešení krizových událostí)

SITUACE	REAKCE
Panika nebo nejasněný incident	1. Neřeš, co se přesně stalo, ale JEDNEJ!2. Kde je bezpečněji? Venku nebo vevnitř?3. Naviguj ostatní přítomné do bezpečného prostoru4. Dej o sobě vědět, kontaktuj nadřízeného
Verbální konflikt	1. Uklidňuj! Projev zájem situaci řešit2. Informuj bezpečnostní personál
Fyzický konflikt nízké intenzity (např. rvačka)	1. Informuj ostrahu nebo policii 1582. Snaž se izolovat ostatní, aby nebylo ohroženo více osob3. Velmi zvažuj vlastní zapojení s ohledem na poměr sil a své schopnosti na obranu sebe i druhého4. Pokud jsi sám ohrožen a nemůžeš utéct ani se schovat, bojuj!
Technická havárie (zborcení nosných konstrukcí apod.)	1. Dbej na vlastní bezpečnost, situace se může dále zhoršit2. Informuj bezpečnostní personál3. Varuj a naviguj ostatní do bezpečného prostoru
Fyzický konflikt ozbrojený	1. Utíkej pryč a varuj ostatní!2. Pokud nemůžeš utíkat, schovej se, lehni si a zamkni se!3. Pokud není jiná možnost, bojuj!
Hrozící výbuch	1. Kryj se! Drž se pravidla – zeď je dobrá, sklo špatné.2. Varuj ostatní